

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.	— fil.
Fél évre	4 kor.	— fil.
Negyed évre	2 kor.	— fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Szerdán.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköázásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VII. évfolyam.

Szászsebes, 1903. Junius 10.

37. szám.

Maszlagozás.

A hegyvidékek lakói nagyon jól tudják, hogy mi a maszlagozás, de nem tudják azt az ottani patakokban élő halak. A maszlagozás ugyanis nem egyéb, mint az az eljárás, hogy az emberek a maszlag mérget elvegyitik egy kis bűdösödésnek induló májba, vegyitenek ahhoz még egyéb itt meg nevezhető bűzös anyagot s az így készült gyuradékból azután kicsiny golyócskákat formálva ujjai között, végig sétálnak a patak mentén s bedobálják azokat, az ostoba halak pedig abban a hitben, hogy itt az ember jó szive nyilatkozik meg s nyujt nekik kedves táplálékot mohón kapkodják a bedobott falatokat, csalódásuk azonban csakhamar bekövetkezik, mert a méregtől elkábulva mint a részeg, vergődnek a víz színén s mérgezőjük könnyű szerrel fogdossa ki őket szájával és viszi haza a konyhájára. Bizon ha a halak tudnák, hogy mi az a maszlagozás, sietve menekülnének a nyujtott falatoktól s nem vennék be azokat.

Legjobb akaratunk mellett sem nevezhetjük el egyébnek maszlagozásnál azt a köriratot, a melyet Kapinya Antal végzett erdőőri növendék (mint a hogy magát aláírta) szétküldött egyes kincstári erdőhatóságokhoz, mert ebben a köriratban is a sok élvezhető és megszívlelendő anyag közé a maszlag is nem kis mértékben

van vegyítve s ennek célja is aligha lehet más, mint elkábitani vele azokat, kik a körirat elolvasására fáradságot vesznek maguknak. Sajnos, hogy nevezett ur köriratát nem küldte meg ahhoz az erdőhatósághoz is, mely lapunk székhelyén van, így bár az még április hóban kelt, birtokába csak most juthattunk s ekkor is egy más erdőhatóság altiszti személyzetének szívesességéből, mely azt rendelkezésünkre bocsátotta. A körirat elolvasása után azonban rögtön megpillantottuk a lólábat, mely megmutatta, hogy miért igyekezett előttünk titkolódní s nem mert velünk szemben nyílt sisakkal a küzdterre kilépni.

Lássuk tehát ezt a köriratot s igyekezzünk belőle kihámozni az élvezhető részt és a maszlagot is.

Kapinya Antal végzett erdőőri növendék köriratának a vezér eszméje az, hogy az erdő-törvény által rendelt erdőőri szakvizsgák intézménye eltöröltessék s hogy miért, azt őszintén megmondja a következő pontban:

„De mi is tulajdonképen az erdőőri szakvizsga? Szerintem nem egyéb, mit eszköz a törvény őreinek kezében arra nézve, hogy gyűlöltjeiket, a két évig csigázott erdőőri szakiskolát végzetteket a kötött birtokon nélkülözhetővé tegyék az által, hogy hivatalos ceremóniával szakismeretet igazoló okmányt adnak olyan embereknek, kiknek mindazokról, mint egy erdőőri szakvizsgát végzettnek tudnia kell, hogy az erdőőr szakvizsgát kiállhassa, fogalmuk sincs.“

Az utóbbi állítás bebizonyítására azután a saját példáját hozza fel, mely szerint akkor, midőn az erdőőri szakvizsgát 1901 évben Zomborban letette, addig, míg a magán tanulók egész egyszerű számtani feladványokat kaptak a szóbeli vizsgán neki olyan kérdés jutott osztályrészül, melynek megfejtésénél a pythagorasi tantéfelt kétszer kellett alkalmaznia.

Ezekből pedig arra a következtetésre jut, hogy csak azok sorozhatják a szakiskolát végzetek képzettségét a magántanulók képzettségével egy osztályba, kik előtt a tudománynak nincs értéke, vagy megfélekedtek arról, hogy ők is iskolában történt kiképzetésük folytán jutottak oklevélhez.

A mint a köriratból kivett szemelvényekből nyilván kiviláglik, annak írója első sorban az érvényben levő országos törvénnyel helyezkedik ellentétbe s az ez által megalkotott állami intézményt egyenesen meggyanusítja akkor, midőn azt részrehajlással vádolja, egyúttal pedig meg is csufolja, a midőn egyszerűen ceremóniának nevezi, másodsorban meggyalázza a magántanulók összességét, azt állítván róluk, hogy arról, a mit egy szakiskolát végzett tud, még csak fogalmuk sincs, harmadsorban végül nagyon furcsa világításba helyezi az erdőtisztek nagy részének igazelműségét és becsületérzését is, mert ezek előtt állítólag a tudománynak nincsen becsé.

De míg egyrészt becsmérel másrészt az érdemnek is megadja az ő babérkoszoruját akkor,

midőn elismeri, hogy az erdőtisztek között is akadnak derék, jóra való férfiak, kik az erdészeti altisztek ügyét szívükön viselik s ennek kifejezést is adtak több ízben a Magyar Erdész című szaklap hasábjain, ebből pedig oda lyukad ki, hogy az erdészeti altiszteknek melegen ajánlja ennek a lapnak a pártolását.

Mi azóta, hogy a hírlapírás terére léptünk, folytonosan arra törekedtünk, hogy az igazságnak legyünk hirdetői s így nem állhatjuk meg, hogy a köriratra ne reflektáljunk, annál kevésbé tehetjük pedig ezt, mert ugyancsak ebben a köriratban a mi szerény lapunkról is megemlékezik, és pedig nem is valami hizelgően, mert véleménye szerint az saját szavait idézve: „Elfogulttá tesz bennünket hirelgéseivel, ugyanynyira, hogy nem értjük meg jóakaróinknak hívó szavát sem. Ez a kegyetlen hóhér csaknem egy évtized óta bilincsekbe verve tartja a szakiskolát végzetek gondolkozó tehetségét, addig, míg a kegyelemdőfést meg nem adhatja egy olyan egyesület felállításával, mely erdészeti és vadászati altisztek egyesülete címet viselve, mindenféle piszkos brancsot befogad kebelébe, hogy előnyeiket még jobban biztosíthassa a szakiskolások rovására“.

Ime, mire mindenre képes az olyan fiatal ember, a ki sok mindent tanult s így sok mindent tud is! Mégis mi, mint idősebbek, a kik már régebben ráztuk le magunkról az iskola porát s bár ott is ragadt ránk valami kevés a tudományból, ezt még az élet iskolájában egy

TÁRCZA.

A „vérmedve“.

(A V. és Á. után.)

Hogy mi az a „vérmedve“ azt minden vadászember tudja, de mivelhogy ezen elbeszélés nem szakközleménynek született, így tehát a laikusabb olvasókat először is megismertetem a „vérmedvé“-vel.

A medve magában, mint tudjuk, elég jámbor állat, azonban az elébe csatolt „vér“ jelzőcske már kissé borzalmasabb színezetet ad neki, a mit — bár nem akarom a kedves olvasókat rémitgetni — de magam sem enyhíthetek, mivel a „vérmedve“ valóban veszedelmes fenevad, a mely elől nincs biztonságban sem ember sem állat.

Ne gondolják azonban, hogy ez valami exotikus ragadozó akar lenni, a mely Indiákban vagy Afrika

sivatagjain rémitgetti a jámbor indusokat vagy a fekete szerecseneket. Nem biz' az, csak a mi közönséges jámbor havasi medvének, a mely ha egyszer vért kóstolt — annak ízét többet el nem feleli s megvetve a jó ropogó bükkmakkot s az izletes zsenge kukoriczát, felcsap a legfélelmesebb ragadozónak, a melynek vészomja és merészsége aztán vetekedik akár Bengália tigrisével is! A dolog pedig nagyon egyszerű, a melyben a mi szegény medvének alapjában nem is oly nagyon bűnös. Lássuk csak, hogy történik:

Leszáll az est homálya és sötétség borít erdőt, mezőt, völgyet, hegyet egyaránt. Néma csend borul a rengetegre, a melyet csak olykor zavar meg a havasi legelőn szállásoló marhák nyakán megkonduló kolomp hangja, a mely aztán szomorú visszhangjával titokzatosan tovaszáll a néma erdők felett, míg végre a távolban végkép elenyészik. Ez az az idő, mikor a vadak legtöbbje élelemkeresésre indul. A medve is elhagyja ilyenkor az ő csendes nappali tanyáját s elczammog a zab- vagy tengeriföldekre, hogy a természet

kissé bővitenünk is sikerült, indítatva érezzük magunkat a körirat szerzőjének néhány jó tanácssal szolgálni, melyek között az első helyet az foglalja el, hogy tanuljon meg egyet, a mire ugy látszik az iskolában nem tanították: a szerénységet, mert tudnia kellene, hogy az elismert tudósok majdnem kivétel nélkül valamennyien első sorban ezzel a tulajdonsággal dicsekedtek régente s dicsekednek ma is, egy hires ókori bölcse pedig azt mondta, hogy az a legnagyobb bölcse, a ki elismeri, hogy semmit sem tud.

Kapinya Antal végzett erdőőri növendéknek első sorban azt is tudnia kellene, hogy minden állampolgárnak legfőbb kötelessége a hazai törvények és azok intézményeinek tisztelete s hogy számos a kormány által kirendelt vizsgáló bizottság tagjait azzal, mintha tisztükben nem lelkiismeretesen járnának el és csak a szakiskolát végzettek megbuktatására lennének hivatva, meggyanúsítani konkrét esetek és bizonyítékok felsorolása nélkül nem szabad. Az a körülmény ugyanis, hogy panaszkodó nehezebb számtani kérdést kapott a szóbeli vizsgánál, mint a magán tanuló, még nem azt bizonyítja, hogy a bizottság meg akarta volna buktatni, hanem inkább azt, hogy megtisztelték azzal az előlegezett bizalommal, hogy a nehezebb feladványok megfejtésére is — szakiskolát végzettségéhez méltóan — képes, mert vajjon nem vette volna lenézésnek és magára nézve sértőnek, ha éppen olyan könnyű kér-

dést kap, mint az előképzettségben nálánál sokkal alacsonyabb fokon álló valamely magántanuló?

Másodszor tudnia kellene a körirat szerzőjének azt, hogy az erdőtisztek általában véve, sőt talán kivétel nélkül a műveltségnek magas fokán álló férfiak, kikről el sem lehet képzelni, hogy a tudományt meg nem becsülnék s bizonyosan megbecsülik azok a szakiskolázottak képzettségét is, ha az megmarad a szerénység korlátai közt s nem enged helyet a tudakosságnak, valamint hogy hasonlóképen megbecsülik, sőt tisztelik is ezeket az erényeket a magán uton képzett altiszteknél, tehát nem lehet jogosultsága annak az állításnak sem, hogy „akadnak“ olyan erdőtisztek is, kik az altisztek sorsát szívükön viselik.

Ha pedig a körirat célja főleg az lett volna, hogy a „Magyar Erdész“ szaklapnak reklámot csapjon, arra nézve megjegyezzük, hogy ilyenre ennek a kiválóan tiszteletre méltó lapnak semmi szüksége sincs, mert nem kell czéger a jó bornak, sőt lapunknak is ismételten volt alkalma megemlékezni azokról a kitünő szolgálatokról, melyeket tisztelt laptársunk tett az erdészeti altisztek érdekében.

Miután pedig a méltatlan és igazságtalan támadások ellen az idegeneket védelmünkbe vettük volna, a magunk baját lapunk legközelebbi számának tartjuk fenn s kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy az itt tárgyalt ügyben csak cikkünk befejezése után mondjanak ítéletet.

(Folytatása következik).

törvényei szerint éhségét csillapítsa. Sokszor terített asztal is vár rá s lakomáját nem zavarja semmi; ilyenkor aztán meglegedetten ballag hajnalban haza, rá sem hederítve, ha véletlenül a gulyától eltévedt tinóval találkozik. Legfeljebb egy pár hangyabolyt forgat még fel, hogy az abban talált hangyatojásokkal csemege gyanánt száját megizelítse.

De nem mindig végződik ily szerencsésen az expedíció mert az ember is félti ám az ő keserves verejtékével megmunkált földcsékjét s az ilyen hivatlan vendégeskedéseket minden kigondolható módon megakadályozni iparkodik. Nagy tüzek égnek itt is, ott is a meredek hegyoldalakon lévő „kapányák“ szélén: szől a tölök, ebek csaholnak, emberek kurjogatnak, Némely helyt meg éppen nagy fához erősített rudakon nyugvó kaliba van fent a magasban, a melynek tüze messze bevilágítja a vidéket. Máshol meg, a hol egy-egy tábla zab néma csendben oly hivogatólag kínálkozik — ott meg más veszély rejlik: „verem“ tátong a zabföld szélén, a melynek aljára hegyes karók vannak

beverve s jaj annak, a mi ebbe beleesik, felpéklődik, mint szalonna a nyárson. Vagy pedig puskát köt ki az ármányos ember, a melylyel önmagát lövi meg a gyanutlan lakmározó.

Hiába, nehéz az élet mindenfelé; küzdeni kell a kenyérért, élet halálharcot vívni a megszerzéseért, a hol legtöbbször nem a nyers erő, de a furfang marad győztes. Nem csoda tehát, ha ebbeli elkeseredésében az üres hassal hazafelé ballagó szegény maczkónak letér a becsület útjáról s leüti az eltévedt tinót, a melynek vérért, ha egyszer megizelte, akkor már nem a csendes medve többé. — a ki mindenkinek békét hagy, a ki őt nem bántja, — de a legveszedelmesebb ragadozó, a mely nem ártallja fényes nappal az emberek s kutyák szemeláttára kihurcolni a karából a juhót vagy a gulya közül az ökröt, a melynek sokszor a nyakára ugrik s a megriadt barom hátán csak amugy urasan lovagol ki a gulya közül pár száz lépésnyire, hol átharapja a nyak-erét s menten hozzá is lát a lakomához. Jaj annak aztán, a ki őt ebben zavarni

Az uhuzásról.

Irta: **Lakatos Károly.**
(Folytatása).

A kányák viselkedése az uhu előtt majdnem kiszámíthatatlan. A vöröskánya (*Milvus icinus regalis*) például a mig néha hallatlan szenvedélylyel csap az uhura, addig más, igen gyakori esetben egészen közönyösen húz el a gunyhó mellett. Történik ugyan, hogy egyesek a magasban keringőzésre fogják, de azután azok is tova szállnak, a támadásra semmi hajlandóságot nem mutatva. Mig megint mások magasan repülve nagy ívekben kerülgetik a helyet és sokáig figyelik az uhut, mig végre mégis csak lecsapnak. Ezen többé-kevésbé közönyös viselkedésükből tehát bátran lehetne arra következtetni, hogy az uhu iránt valami különösebb ellenszenvvel alig viseltetnek, ha egyes írók ezt a fajt az uhu „legelkeseredetebb ellensége”-nek nem mondanák; más tapasztalt vadászok azonban ellenkező nézeten vannak s véleményükben hozzám csatlakoznak. — A berki kánya (*Milvus korschun* [ater]) is gyakran végtelen dühvel s igen kitartóan támadja az uhut, sőt kivételesen a beszálló fán is helyet foglal; máskor meg rá se hederít a bagolyra, vagy legfeljebb egyszer csap alá. — A sólymok minden faja szenvedélylyel vág a bagolyra. Ezek közül a nagy fajok (*Falco peregrinus* és *sacer* [lanarius]) legfeljebb egyszer-kétszer támadnak toronymagasságu pozícióból s aztán tovább állnak. Támadásukat oly ügyesen intézik, hogy sokszor tollát tépik az uhunak, anélkül, hogy az védekezni tudna. — Mivel nagy magasságból, mint zuhogó kődarab vetik le magukat: igen nehezen lőhetők s gyakorlatlan uhuzók nem egyszer lőnek ilyenkor uhut sólyom helyett! Ha tehát nagy sólyommal akad dolgunk, legjobb a gunyhóból késlekedés nélkül (mivel

a nagy sólymok nem igen ismételtetik támadásaikat) előrohanni, hogy a legalkalmasabb pillanatba vehessük e röpülési művészeket puskaélre. — Egyáltalában virtuóz röptük miatt, a nagyfajta sólymok sokkal nehezebben ejthetők el, mint bármely más szárnyas. Ezeknek még a fiatal példányai (és különösen a vándor sólyom fiataljai) is mesteri lövést igényelnek, ha csak egymásik, a mi rendkívüli ritka eset, több alácsapás után a beszálló fán nem foglal helyet. — A fecskefogó sólyom (*Falco subbuteo*) már a könnyen megszerezhető zsákmányai közé tartozik az uhuzónak, a mennyiben majdnem mindig a beszállófára veszi magát, a honnét könnyen ledurrantható. Oktalanság volna azonban akkor rálőnni, midőn szokása szerint példátlan ügyességgel s villámgyorsan emelkedve és alábukva, kanyarogva és forgolódva a baglyot körülropködi. — A mig a fent említett három sólyom-faj nagy próbára teszi a vadász lövésben való ügyességét, annál mesterkétebb löspontot nyújt a vörös és sárgakarmu vércse (*Cerchneis tiununculus* és *cenchris*) elejtése még röptében is. Az előbbi rendes első zsákmányává szokott lenni a kezdőnek, mig a gyakorlott uhuzó legfeljebb csak tavasszal) nehogy megtelepedjék a fáczános körül) puffantja le: a másik kis faj azonban mindenkor keresett érdekesség, kivált az ornithologusnak. — A nagyobb u. n. vörös faj (*C. tiununculus*) a hibás lövés után is nem csak hogy rendesen visszatér, hanem még a beszálló-fára is felszáll. De ezt megelőzőleg is könnyű leemelni, mert rendkívül kecses, ügyes és gyors röpülési mutatványait gyakran megszakítja és ugyanazon helyen „tempózik” vagyis libeg hosszú ideig, a mikor szinte elhibázhatatlan célpont. — Hasonló viselkedést lehet tapasztalni a verebész sólyomnál vagyis ölü-nél (*Falco regulus* [v. *aesolon* is, de kevésbé tolakodó viselkedésű. — A kabák-ról vagyis bagoly héjáról (*Circus*) azt állítja némely uhuzó, hogy a bagolylyal mit sem törődnek, legfeljebb a fiatalok közelednek egy kevésse lőtávolon

bátorkodik, ember vagy állat életével fizet vakmerőségeért.

Sokszor napokig ott lebzsel az el nem fogyasztott préda mellett vagy elássa azt s ha megéhezik ismét felkeresi. Az ilyen ott hagyott préda mellett aztán könnyen lelőheti a vadász a visszatérő medvét, ha van ugyan türelme és bátorsága bevárni annak visszatértét.

Ez a „vérmedve” kedves olvasó, az egyetlen félelmes és veszélyes ragadozó a mi klimánk alatt, a melynek elejtése nem sokkal áll megette a tigrisének.

Az ilyen bestiák elejtésére aztán hivatalos lassúsággal, hivatalos hatjóvadászatokat szoktak kitűzni, a melyben aztán megjelenhet és meg is jelenik minden fegyvertulajdonos a közeli és távoli környékből, mivel az ilyen vadászatokra nem kell vadászati engedély, sőt még a felett is szemet hunynak, ha esetleg egy-egy valamikor jobb időket látott, de most adó alól eltitkolt mordály kerül is elő valahonnan a titkok világából. Az ilyen vadászatokon aztán rendesen be is számol a bőrével minden jelentkező vad, csak éppen

a keresett medve nem, a mely, ha véletlenül mégis előkerül valamely sűrűből, akkor aztán hajtó, puskás fut, ki merre futhat s a ki egy ilyen jelentet nem látott, az ne beszéljen sem száguldó paripákról, sem a fára kúszó mokus ügyességéről.

De most már ezen kis bevezetés után hozzá kezdek tulajdonképeni történetem elbeszéléséhez:

H . . . mezővároska fiatal szolgabirája ügyes vadász hírében áll meggyeszte, a mi nem is éppen tulzás, mert fiatal kora dacára már a 9-ik medve bőre disziti garçon lakását, a melyeket mind sajátkezűleg s legnagyobb részt egyedül — csupán jó kutyái segítségével — ejtett el. Pedig már manapság ritkulnak azok a vadászok, a kik csak úgy magányosan szembe mernek szállani a medvével, még ha az nem is „vérmedve”, csak amolyan jámbor „hangyászó” legyen is. De az is igaz, hogy olyan medvés kutyái sem igen vannak akárkinek, mint neki. Különösen egy öreg véreb-korcs, az öreg „Duncsi”, a mely már vagy 17 medvét segített a másvilágra. (Szegény már valahol jobb

kívül és hogy fára nem szállnak. — Ez utóbbi állításra vonatkozólag mindjárt melegebben megjegyzem, hogy nem egy *Circus cyaneus* és *C. cineraceus* lőttem le a beszálló fáról; a mi pedig az állítólagos közönyösséget illeti: én azzal éppen ellenkező tapasztalatot tettem s ott, hol gyakori előfordulásuk volt, ép oly közönséges prédáim voltak, mint másutt például a parlagi ölyvek (*Buteo buteo*) s ez mind a 4 hazai fajra áll. A közönséges sárgafejű faj (*Circus aeruginosus* [rufus]) épp oly vehementiával és kitartó dühvel támad, mint a hóöly (*Archibuteo lagopus*) és vércse; de faj rendkívüli bajosan lőhető az uhu előtt, azonban a fiatalabb példányok gyakran még hibás lövés által sem riaszthatók el, csak egyet fordulnak és megint ismét visszatérnek, miért is a rossz lövést könnyen korigálhatjuk egy sikerebbel. Azért bajos ezt a fajt az uhu előtt lőni, mert rendszeren egészen alacsonyan csapkod az uhu felé, úgy hogy lövésünk ily esetben az uhut is veszélyeztetné. Ajánlatos tehát e sárgafejű lator tartós támadása alkalmával a földet mellől vagy a gunyhóból alkalmas pillanatban előlépni, hogy megjelenésünkkel a ragadozót megriasztva; midőn az menekülésre fogja, kedvezőbb esélyt nyerjünk a lövésre. — Tapasztalásom szerint a fehér kaba (*Circus cyaneus*) fiataljai is hevesen támadnak; esikofarktövé kabák (*Circus pallidus*) fiatal példányai épp oly eszeveszetten támadnak, mint főt említett sárgafejű fajrokonuk. — Általában a kisebb ragadozók hosszabb ideig támadják a baglyot s elfáradva a kitett száraz fára, vagy némelyek a földre ülnek, különösen az ölyvek, Mikor aztán végleg elriad minden alkalmatlankodó szárnyas lény, megkönnyül a szegény vadásztárs epéje is... és hozzá fog esetleg kissé megtépázott toilettje rendbeszedéséhez nagy komolyan. Emelgeti a legyezőjét, kissé tipeg, aztán úgy megrázkódik, hogy szinte elveszti a „haltját.“ Hanem úgylátszik, ez neki nagyon jólesik, mintha ezáltal a multak rossz emlékeitől akarna szabadulni — s ismét

szoborként magasodik fel alakja s ismét erősen belenézi magát a végtelenségbe... de nem mutatkozik semmi élő lény. Untató szilenczium következik... Azonban egyszerre csak mintha valami ideges borzongás futná át a rab „éjkirályt“ — — valósággal megberzen a tolla neki s izgatottan néz a távolba, majd nehézkesen leugrik állványáról s hátára veti magát, karmait maga elé tartva... és a másik pillanatban hatalmas zúgással zuhan alá valami tömeg — a lég királya: a hatalmas sasmadár... és ilyenkor a dolognak fele sem tréfa, mert igen veszélyes kimenetele lehet a szegény bagolyra nézve, noha bár igaz, hogy ilyenkor a bagoly karmai kitűnő védelmi fegyverül szolgálnak; de fordultak elő esetek, hogy néha, ha a vadász figyelmetlen, vagy nem elég gyors volt, az uhu és a sas úgy egymásba kapaszkodtak, hogy a sas nem birt többé szabadulni, de az uhu is oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rögtön ott a helyszínen, vagy rövid idő múlva belehalt a kapott sebekbe. Nem ajánlhatom tehát eléggé az uhuzók figyelmébe, hogy oly helyen, ahol sasok fordulnak elő: soha sem szünő éberséggel tartsák szemmel a bagoly viselkedését s a mint sas közeledésére van okuk következtetni, vagy látják is azt, azonnal tette készen várják a jövő pillanat fejleményét, hogy ugyanis abban a pillanatban, midőn a sas lőtávolba ér, rögtön kiugorhassanak a lesgunyhóból hanem kirohanni, látni s az első támadás alkalmával lőni (és lehetőleg találni) egy legyen, mert a nagy sasok roppant vehemenciával, de csak egyszer-kétszer csapnak le. — A kőszáli sas (*Aquila crassa*) az uhunak a legelkeseredettebb ellensége; hasonló hevesiséggel támad a rétisas (*Haliaeetus albicilla* is (különösen a fiatal példányok) és néha oly rohamosan és dühösen, hogy le is tépi az uhu fejét. Ez a faj legtöbbször csak egyszer-kétszer csap az uhura, azután valamely távolabb eső fára száll s nem igen szokott másodszor is visszatérni. — A berki sas (*Aquila naevia*) szintén nagy ellensége az uhunak s

vadászterületen hajtja a medvéket, mert egy álnok golyó kioltotta arra élete lámpását.) Nem is hajtott mást csak medvét, de azt aztán felkutatta a föld fenekéből is, s ha egyszer ráakadt, zavarta míg le nem lőtték előle — két napig is. Pedig már háromszor járt a medve körmei között s bár mindannyiszor sikerült megmenekülnie, de a kedélyes barátkozás nyomai ugyancsak látszottak rajta, össze-vissza volt marcangolva, még az orra is négy darabból volt összeforva.

Egy forró augusztusi délután a „H.“-i kaszinóban billárdozott a fentemlített fiatal szolgabíró — a kit ezután „D.“-nek fogunk nevezni — midőn levett kalappal nagy alázatosan beállit egy „B.“-i orosz és jelenti, hogy a „P.“ havason legelő marhákból egy medve már három ökröt levágott s most is ott ül a dög mellett. „D.“ letette a dákót és mivel a vadászterület éppen egy jó barátja tulajdona, rövid gondolkodás után elhatározta, hogy ezuttal mellőzi a hosszadalmas hivatalos hajtóvadászat kitűzését, a mely célhoz úgy sem vezet soha, hanem egyedül megy ki a medvét lelőni. Ezt

az elhatározását közölte a kaszinóban is, s az orosz magával szólítva, nyomban távozott.

Nem rég lett a „H.“-i adóhivatalhoz kinevezve egy fiatal tisztviselő, alig 19—20 éves, még egészen gyerek ember. Bölcsője felett valahol Csikban, vagy Gyergyóban a székely havasok fenyvesei susogtak altató nótát s ereiben is tiszta székely vér csergedezett. A kaszinóban ő is fültanuja volt a medvehistóriának s kalapját véve, szóltanul a szolgabíró után sietett.

Az utcán érte utol s kérte, hogy vinné el őtet is a medvevadászatra. „D.“ csodálkozva nézett végig a fiatal emberen s azt kérdezte tőle, hogy: „hát aztán lőtt-e vagy legalább látott-e medvét valaha?“ „Azt nem lőttem és nem is láttam — felelte „Z.“ — de nyulat már lőttem s gondolom, hogy a medvét is lelőném, ha elében kerülne!“

„D.“-t mulattata a különös kívánság s elhatározta, hogy magával viszi a fiatal embert ki csak nemrég került ki az iskola falai közül s így alkalma még nem igen volt vadászni. Fegyvere sem lévén otthon, aztán

kitartóan csapkod le rá és nem ritkán a legközvetlenebb közeleben ereszkedik le. — A többi sasfajok is mind a legnagyobb gyűlölettel viseltetnek az uhu iránt és viselkedésük hasonló a fentiekéhez. — Ezek után szólnom kell még a lesgunyhóról. Ez a helyi viszonyokhoz és körülményekhez képest annyi mindenféle lehet, hogy azt illetőleg egy általános czélszerűségű sablont megállapítani szinte lehetetlen; épp azért ezt illetőleg, a szörszálhasogatásig menő és így a fogalmakat a könnyebb eligazodhatás rovására összezavaró „szaktanításokat” alábbi tárgyalásaim során már csak azért is mellőzendőnek tartom mert a gyakorlott puskaforgatóknak helyes érzeke úgyis megsűgja, mily eljárást kell követnie, hogy az a czélirányosságnak leginkább megfeleljen. Mindössze tehát egyszerűen a legszükségesebb elvbeli megállapodások: a téveszthetetlen regularis szabályok felidézésére fogok szorítkozni írásomban. — Hogy az egyszerű, költségnélkül való berendezkedést s emellett mégis szorosan a czélirányosságot véve tekintetbe — egyrészt, továbbá mely szempontok tartandók szem előtt a gunyó helyére nézve a lokális, madármozgalmi és meteorológiai okok figyelembe vételével másrészt, azt már fentebb elmondottam; ezekről tehát ezuttal ismétlésbe nem bocsátkozom; de ezek kiegészítésül álljanak meg itt a következők:

Hasznos tudnivalók.

A tojás eltartásának néhány módja. A tojás most nem lesz ritkaság, mert a hosszú téli szünet után nemcsak az idősebb tyukok, de a később kelt jérczék is megkezdik a tojást, a piacon tömördek tojás lesz s ennek következtében az ára is leszáll. Mindenki megértheti, mily előnnyel jár, ha a tojást elteszik oly időkre, mikor alig lehet azt megfizetni s bámulatos milyen üzleteket és nyereséget nyújt ez. Daczára, hogy külön-

böző jobbnál jobban feldicsért módszerek jöttek forgalomba, melyekkel állítólag hónapokig lehet a tojást eltartani, még sem ajánlalos eltett tojást, mint különálló ételt elkészíteni, mert lehetetlen azt teljes épségben megőrizni. Ezért nem volna szabad ilyen tojást friss gyanánt eladni, mert akár milyen jól tevődtek is el, még sem olyanok, mint frissek. Hiszen állandóan nagyon veszik télen az olyan tojást is, mely csak főzésre használható, de olcsóbb is egyuttal. S még így is érdemes a tojásokat elrakni, éppen azért mert annyira kapkodják.

Sok mindenféle módszert alkalmaznak a tojás megőrzésére, de egyik sem oly jó, mint a vízüveg. Ez már régi találmány, de még mostanság is ezt használják leginkább. Vízüveg a közönséges neve, különben pedig szódaszűrikát és minden vegyi kereskedésben kapható. Mikor megveszik, tulságos erős és tiz, vagy tizenkét rész vízzel kell hígítani használat előtt. A tojást nagy edénybe kell rakni, nagysága attól függ, hogy mennyi tojást akarunk elrakni és a fent említett folyadékot rátoltjuk a tojásra, hogy teljesen ellepje ezután már nincs vele semmi dolog. A tojások kitűnően el állnak s talán ily módon lehet a frisshez megközelítőleg hasonló jó tojást nyerni. Egyik legnagyobb előnye, hogy naponta lehet új tojást hozzárakni, míg más módszereknél valamennyi tojást egyszerre kell elrakni. Ez roppant alkalmatlan, mert az eltevéshez csak teljesen friss tojást szabad használni és csak úgy lehet rajta segíteni, hogy sok kisebb edényben teszik el, míg ily módon elég egy elegendő nagysága.

Egy másik kitűnő és talán legrégibb módja az eltevésnek az enyves víz. Valamennyi tojást egy nagy edénybe tesszük, egyiket a másikra. A következő vegyületet vesszük: egy rész olvasztott enyv, egy rész közönséges só és öt rész víz; és ha a vízben feloldódott, elkeverődött az enyv, annyit öntünk a tojásokra, hogy teljesen elfedje. A tojások soká eltarthatók így, de egy nagy hátrányó van, hogy a tojáshej oly törekeny lesz,

„D.” adott neki egy öreg „Venzel”-féle katonapuskát s ő maga pedig jó 500-as expressét véve, négy kutyát felpakkoltak a kocsira s a jelentést hozó oroszot is a bakra ültetve, még az este elhajtattak a 30 km.-nyire eső „B.-ra” hálóra.

Még alig kezdett másnap derengeni a hajnal, mikor elindultak hárman a vezető oroszral a „P.” havasra. Útjuk meredek sziklák közt egy hegyi patak medrén vezetett fel, majd egy magasabb tetőre értek, honnan a kelő nap sugarai által bearanyozott vidék gyönyörű panorámát tárt fel előttük. Alattuk ködtenger úszott, a melyből, mint haragos óriások emelkedtek ki köröskörül a messze végtelenbe nyúló hegyek, s a sugártörés, — mint a pusztán a délibáb a távoli tanyát, — egész közel hozta a távoli „P.” havas még most is imitt-amott hótól csillogó tetőit!

A fiatal adótiszt tele tudóval szívta magába a balzsamos üde havasi léget s az iroda poros levegője után úgy érezte magát, mint a börtönből szabadult rab. Oda képzelte magát a székelő havasok közé, hol

boldog gyermekéveit tölté, elieledte e pillanatban az irodát, el az A. lajstromot s az unalmas számokat, a melyeknek fiatal életét leköté; nem törődött semmivel e perczen s lelke újjongott a boldogságtól.

Szóltanul haladtak tovább; a szolgabíró azon tünődött, hogy miért is hozta e gyermek-embert magával, kinek fogalma sincs a veszélyről, mely rá vár. Most kezdte belátni a felelősséget, mely őtet terheli, ha a vállalkozás szerencsétlenül végződne s majdnem kedve volt visszatérni. De közben elérték a marhaszállásra, hol a páztorok — kik között valódi pánik uralkodott — újjongva fogadták az általuk is jól ismert medve-ölőt. Hogyne, hisz két napja már, hogy nem merték a szállásról sem kihajtani a marhát.

Rövid tájékozás után a szolgabíró tisztába volt a medve fekvésével s az állásokkal, s miután a négy kutyát átadta a két legbátrabb pásztornak, meghagyta nekik, hogy az öreg „Duncsit” ereszszerék el előbb, s csak ha a medvére ráakadt s ugatni kezd, oldják le a lánczáról a másik hármát, nehogy azok más vadat

hogyan a leggyengébb érintésre eitörök. Időnkint egy kis olvasztott enyvét kell hozzá tenni, mert különben elveszíti hatását és a tojás nem lesz nagyon jó állapotban, mikor kiveszik. Ha a tojást használni akarjuk, óvatosan ki kell szedni, megtörölgetni egy száraz ronggyal és minél előbb el kell használni, mert eltett tojás nem áll el sokáig.

Tojást még száraz sóban is sokáig meg lehet őrizni. A só távol tartja a levegőt, a mi a legfontosabb a tojás eltartásánál. Igaz hogy a tojásnak kicsit sós íze lesz, de nem annyira, hogy kellemetlen lenne. A tojásokat erős fadobozba kell berakni, melyeknek feneke oda legyen csavarokkal erősítve. A legelső réteg tojás körülbelül egy hüvelyknyi sön fekdjék, minden további réteg tojás közé szintén egy hüvelyknyi söt kell hinteni. Ha a doboz tele van, fedelét rá kell erősíteni, ily módon a tojás hosszú ideig el áll. A fenekét azért jobb csavarosra csinálni, mert használatkor ki lehet a fenekét venni s az alsó rétegnél a fogyasztást kezdeni. E módszernek hátránya, hogy a só kiszáritja egy kevéssé a tojás tartalmát s ha a tojást megrázzuk, kolyog amiért is azt hiszik legtöbben, hogy a tojás nem friss. Eladásra tehát nem alkalmas, mert ezt mindenki kifogásolná, de házi használatra elég czélszerű.

A legjobb kétségtelenül a tojás megfagyasztása és eddig még ezzel érték el a legnagyobb sikert, ily módon majdnem oly jó a tojás, mint a friss. De ezt csak nagyon kevés baromfityényszto teheti meg, azért is ezt utoljára említettem.

Bár hogyan teszik is el a tojást, a fő mindig az, hogy a tojás teljesen friss legyen, mikor elteszik. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, mily fontos ez és leginkább ezen mulik az eltevés sikere. Huszonnégy óránál nem szabad idősebbnek lenni a tojásnak, sőt még ennél frisebb még jobb. Hogy termékeny vagy terméketlen tojások alkalmasabbak-e, azt bajos megállapítani. Én azt gondolom — és több kísérlet igazolta is hiedelmemet, hogy a terméketlen tojással lehet nagyobb eredményt elérni és ezeket lehet jobban eltartani.

vegyenek fel. Aztán kérte „Z.“-t, hogy maradjon a szálláson, s megismertette a veszélyvel, a melyeknek ki lehet téve. A fiatal ember könnyű szívvél hallgatta végig a figyelmeztetést, s hallani sem akart róla, hogy ő ne vegyen részt a vadászaton.

Elindultak tehát, de a szolgabíró először egy biztos helyre vezette őt, a hol tudta, hogy a medve meg nem fog fordulni s lelkére kötötte, hogy csendesen maradjon, s onnan el ne mozduljon; természetesen azzal biztatva a szenvedélytől lázban égő fiatal embert, hogy ez a legjobb állás, a hova a medve okvetlen kijön! Ő maga pedig állást foglalt a patak medre mellett, mely a sűrüből — hol a medve feküdt — ki-vezetett. Ez volt a biztos „stand“ alig 150 lépésre a medve fekvésétől, a mely — ha a kutyák felköltik — bizonyos, hogy ezen egyedüli kijáron fog lejönni, a mely különben is megszokott járója volt.

Alig foglalta el helyét, már is felhangzott az öreg „Duncsi“ mély böfögése, a melyre a pásztorok sietve engedték el a másik három kutyát, s ők maguk

KÜLÖNFÉLÉK.

Udvariatlan törvény. Minálunk úgy járja, hogy a férfi annyi idős, a mennyinek érzi magát, a nő, a mennyinek látszik. A nő életkorának titkát a maga pecsétje alá zárta a lovagias udvariasság és talán még a bíró se alkalmazza a legszigorubb paragrafust, ha ő nagysága kifejtett egy pár esztendőt az életkorából. Mar a Japán nem ilyen udvarias az asszonyokhoz. Ott a nő nemcsak hogy el nem tagadhatja: hány esztendő, hanem szinte hirdetni kell a korát. A leány tizennégy esztendő koráig, a meddig nem szabad férjhez mennie, rózsaszínű fátyolt visel, nem az arcán, hanem csak a karján. A mint tizennégy éves korát betöltötte, eladósorba lép, a fátyolt el kell dobni, de e helyett nagy, gömbösvégű ezüst tűt szur a hajába. Ettől fogva köteles minden esztendőben még egy tűt tűzni a hajába, úgy hogy éveinek számát a homloka fölött viseli egész addig, a meddig férjhez nem megy. Japánban tehát könnyen meg lehetne tudni, melyik kisasszony hány tavaszt látott, Lehetne, ha lehetne, de bizony nem igen lehet. Hogy a tűnek ott kell lennie, azt megparancsolja a törvény, de hogy látszania is kell, ezt már nem rendeli. És mert Japánban is van olyan tizennyolc esztendő kis lány, a ki már husz is elmúlt, a kisasszonyok olyan lombos frizurát viselnek, hogy abban egy tucat tű feje is elbujhatik. Ezért nem is látott még többet soha senki három tűnél, a mi tizenhét esztendőt jelent. Törvény rendeli azt is Japánban, hogy a melyik özvegyen maradt asszony még férjhez kíván menni, ezüst nyilat tűz a frizurájába, a kinek azonban holtig való gyászolás az elhatározása, a haját simán lefésüli es úgy hordja befonatlan. Ilyen frizurát, azt írják az utazók, meglehetősen ritkán lehet látni.

Koldusok. Milliomosból kodussá lenni nem nagy mesterség, sok szerencse se kell hozzá, de már a koldulás kevesebb embert juttat abba a sorba, hogy tagja lehetne a milliomosok klubjának. Azonban ilyen is akad. Ausztriában élt egy Oppasich Simon nevű ember, a kinek a pályáját már a sors kijelölte, mikor — kéz és lába nélkü született. Ez a nyomorék törzs az emberek irgalmából

keresztet hányva menekültek biztos helyre, a veszedelem elől. Pár percz múlva ott volt mind a négy kutya, s tisztos távolból bár, de folyton esaholták a medvét, a melynek eszébe sem jutott felkelni előttük; csak midőn a háborgatást megunt, röntött a kutyáknak, a melyek közül egyiket — mely ijedtében a sűrűségben megszorult — elcsipte. Rémes visitás hallatszott pár pillanatig, de azután csend lett, s a kutya szétroncsolva élettelenül terült el a földön. A szolgabíró egyet sóhajtott, de nem mozdult. Tudta, hogy egy kutyájának vége van, de a sűrűbe bemenni valósgos Isten-kisértés lett volna; nem volt hát mi tenni mást, mint várni csendesen a standon, mig a medve megunva a dolgot, elindul a kutyák előtt. A szolgabíró tapasztalt medve-vadász volt, s ismerte kutyáit, különösen az öreg „Duncsiban“ bizott, s tudta, hogy előbb-utóbb kimozdítja a medvét, a mely ha egyszer a sűrüből kijön, az ő szilárd keze és biztos szeme, szívébe küldi majd a golyót!

De nem így történt. „Z.“ a mint a kutya visitást

47 éves korára 260.000 korona megtakarított pénzt jövedelmezett neki. 1888-ban Oppasich már a tőzsdén játszott és megduplázta a vagyonát. Mikor meghalt, Triesztben és Parenzóban három millió értékű fekvőség maradt utána. Tavaly halt meg egy Tori nevű olasz koldus Rómában. A lakásán 1.700.000 lirát érő betéti könyvet, értékpapírt és ékszert talált két unokaöccse, a kik az örökösei lettek. — Auxerre-ben, Franciaországban egy most hat éve elhalt koldus lakásán egy millió frank értékű záloglevelet és 400 üveg 1790-ből való bort találtak. Az örököse a város lett. — Avignonban 1892-ben halt meg egy Marcell nevű koldus. A szobájában egy ócska, vedlett táskában 500.000 frank készpénzt találtak. Szóval koldus — örökösenek is érdemes lenni néha.

Történelmi nevezetességű diófát vágta ki legközelebb egy elsassi városkában, Weissenburgban. A másfél századot élt fa az által lett nevezetessé, hogy az 1870-ik német-francia háborúban egy algiri francia katona mögötte állván, rejtekéből több mint 20 német katonát lőtt le. Mikor aztán egy német szakasz észrevette és bekerítette a biztos helyről célzó francia katonát, ez semmi szín alatt sem hagyta magát elfogni s oly makacsul védekezett, hogy a németek kénytelenek voltak őt felkoncolni. Azóta az ütközet napján évenként koszorú volt látható a diófán a turko hősiességének emlékére de senki sem tudta, ki volt a koszorú adója. Most, hogy a fát kivágták, a koszorúzó is elmaradt.

A fölemelt szoknya. Joplin amerikai városban nemrég a bíróság elé állították Flo Russel asszonyt, mert szoknyáját egy esős napon a szolgálattevő rendőr véleménye szerint kellett volna magasabbra emelte. A rendőr előadta, hogy a szép asszony így valósággal forgalmi akadályt idézett elő, mert még a kocsisok se tudták róla a szemüket le venni. Flo Russel azzal védekezett, hogy csak az új selyemszoknyáját akarta megvédeni a sártól és csak épen annyira emelte, amennyire ez a szándéka megkövetelte. Különben ép az az alszoknya van rajta és kész a bíróság előtt is megmutatni, hogy emelte akkor abban a csatáros időben, amikor a rendőr feljegyezte. A bíró elfogadta az ajánlatot, a szép asszony fölfogta a szoknyáját és elkezdett a teremben sétálni. A bíró szeme kidüledt, a többi jelenlevő szintén, a rendőr azt mondta „hm“ de azért nem támadt forgalmi akadály. Végül mindeki gratulált a szép asszonynak és a bíró fölmentette.

távolról fülelhez csapta a szél, megindult a hang irányában futva. A hogy közelebb ért, aztán a „Duncsi“ tompa ugatása volt az irányadója, mert a másik két kutya, okulva társuk vesztén, csak jó távolról kontrázott az öregnek, „Z.“ sietve törte magát be a sűrűbe, — a hol 2 lépésnyire alig lehetett látni előre — nem ügyelve másra, csupán a hang irányára, honnan az ugatás jött. Persze, hogy a „Duncsinak“ is volt annyi esze, hogy nem éppen a medve mellett ugatott, s így „Z.“ ki a medvét az ugatás helyén képzelte, egyszer csak azt látja, hogy előtte alig 3 lépésnyire zörögve válik széjjel a sűrűség, s egy hatalmas fekete test két lábra állva borzasztó ordítással emelkedik fel előtte!

A pillanat vérfagyasztó volt, szívdobogása elállt és szemei elhomályosodtak; de ez csak egy pillanatig tartott, a másik perczen az önfentartás ösztöne és a székely vér felébredt benne, s arcához kapva az öreg „Venzelt“, elhúzta a ravaszt! A lövés eldőrdült, s visszhangja tompán morajlott végig a hegyek között; a melyet két rémes kiáltás követett: „ide hozzám!“ „segítség, ide hozzám!“

Gyermekek katasztrófája. Megdöbentő szerencsétlenség híre jön a poroszországi Posen-ből. A tartomány egyik városkája, Dembno mellet minap negyvenöt iskolásgyermekeket akartak átvinni csónakon a Warthefolyón. A víz közepe táján a csónak fölborult és a benne ülők mind a vízbe estek a kormányossal együtt. A gyermekek közül tizenegy belefulladt a folyóba; a többi nagynehezen tudták kimenteni; a szerencsétlenül járt gyermekek közül nyolc leány volt. A folyóba veszett a hajó kormányosa is. A kis halottak közül eddig tizet már megtaláltak.

Egy felségfolyamodás. Fejedelmekhez sok irás megy mindenfelől, nagy uraktól, szegény emberektől, egyik tele bölcseséggel, másik tele naivsággal, de mind akar és mind kér valamit. Az iskola padjáról azonban ritkán kerül föl felségfolyamodás, a kis diákok nem igen appellálnak olyan magasra. Már csak ezért is érdekes az a levél, a melyet Keresztély dán király kapott a minapában. Szólt pedig a kurta és energikus irás a következőképpen:

„Keresztély királynak, Kopenhágában. Mi a Flakkenjberg-nevelőintézet négy növendéke vagyunk. Egy tanárunk drótkorbácsal ver bennünket. Ez nem járja és ha végét nem vetik hamarosan, akkor baj lesz.“

Aláírás nem volt a levélen. Ennyire az ifjú hősök hősiességéből már nem telt. De azért foganatja lett az irásnak. A király azonnal utasította a kultuszminisztert, rendeljen el vizsgálatot ebben a dologban és mert kiderült, hogy a panasz igaz volt, a kegyetlen tanítót azonnal elbocsátották. Ezután a dán király alkalmasint — sok levelet fog kapni az iskolából, diák uracsoktól, a kik nincsenek megelégedve a professzorukkal.

A kopaszságról. A kopaszság okairól egészen új elméletet fejt ki Schein dr. budapesti orvos egy bécsi szaklap legutolsó számában. Eddig általában azt tartották, hogy a kopaszságnak három oka lehet: Okozhatja a korpa, mely a hajgyökér elpusztítása által előidézi a hajhullást; továbbá a túlságosan rövidre való nyírás, a mi által az agyvelőt nagyon kiteszszük a külső hatásnak, a

A szolgabíró, ki oly sokszor nézett hidegvérrel szemben a veszélylyel, most dermedten állt; idegeit eltompította valami. De a másik perczen már elmúlt az ígézet, mely lekötve tartotta. Itt emberéletéről van szó, s ki gondolna olyankor a magáéval?

Sietve tört be a sűrűbe s elszántan hatolt előre, fegyverét kezében s vadász törét fogai között tartván, de mire oda ért, már csak két élettelen tetemet talált... a meglőtt medvét és... az összemarczangolt kutyát!

Pár lépésre tőle a „Duncsi“ ugatott még mindig az ő mélységes bőfőgő hangján, s beljebb a sűrűben — egy — a szedertövisektől véresre és rongyosra tépett halálsápadt alak állt: „Z.“, ki e perczen nem sokat törődött a rongyokra tépett zakó kabátjával!

mi ártalmassá válhatik és végül azt is mondták, hogy a kopaszodás oka a férfiaknál a kalap. A mindennapi életből vett példákkal azonban mind a három véleményt meglehet cáfolni. Egy első sorban sok embernek nagyon korpás a feje s még sem kopaszodik meg, a nyírás nem egy embernél előmozdítja a haj növeését s hiába vádolják a kalapot is, mert hiszen viselik sűrű hajjal megáldott emberek is. Schein dr. egy új okot keresett s véleménye szerint meg is találta a fejbőrnek az alsó kötőszöveteken való különböző megfeszülésében. Rendkívül beható és szakember számára igen érdekes anatómiai vizsgálat után Schein dr. arra a következtetésre jutott, hogy a férfi fején olyan helyeken hullik ki leghamarabb a haj, a hol a bőr szorosabban simul a belső szövetre, továbbá, a hol a homlok és hátsó főfejjom összetalálkozik és végül a hol a koponya fejlődése és növeése gyorsabban megy. A kopaszodás tehát szorosan azon a helyen megszűnik, a hol a bőr lazábban függ össze az alsó rétegekkel. A nők haja azért nem hullik annyira, mert az izmok nem feszülnek annyira, a koponya lassabban fejlődik, úgy hogy a fejbőr nem feszül meg annyira.

Leány a legénynek. Minálunk és majdnem az egész világon az a szokás, hogy a legény választja ki azt a leányt, a kit az élete párjának óhajt. De nem mindenütt egy a törvény, sokféle az erkölcs, sokféle a szokás, van hely, a hol a válogatás veszedelmes joga és kedves fáradozása nem a legényé, hanem a leányé. Burmában a leány, ha férjhez akar menni, égő mécses tesz az ablakába. A pályázó legény odamegy és elfújja. Ha nem ő a boldog kiválasztott, a leány újra meggyújtja a mécses, de ha ő fújja el a lángját, a mécs világa nem gyulad föl többé. — Déli Spanyolországban a dohánygyári leányok kiváltsága, hogy ők szemeljék ki maguknak a vőlegényüket. Zöld selyembojtot küldenek a legénynek, a ki azzal mondja ki a boldogító igent, hogy a bojtot a süvegjére köti. — Az andaluziai parasztleány süteményt küld a kiválasztott lovagnak. Ha szerelmes a levante is, akkor megeszi az izletes valomást, ha szíve más leányért dobog, akkor visszaküldi. — Ugyanez a szokás Svájc német vidékein is járja. Érdekes, de természetes is, hogy az ilyen helyeken a legnagyobb bűnnek és gyalázatnak tartják, hogy más községből hozzon magának feleséget. Viszont azonban a leányok is beérik a falujukbeli legényekkel és idegen legényekkel — nem sütnek pogácsát.

Szerkesztői üzenetek.

Biczko János urnak, H. Petri. Előfizetése szeptember 30-ig van rendben. Az egyesület ügyállásáról legközelebb hosszabban fogunk értekezni. Az exlex állapot annak a dűlőre juthatását is hátráltatja. **Komáromy Mátyás** urnak, Karád. **Kmostinecz János** urnak, Rudnó. Szeptember végeig van előfizetve. **Holl Lajos** urnak, Miskolc. A lakás közelebbi megjelölését nem tudtuk biztosan kiolvasni s így a lapot kénytelenek vagyunk egyelőre csak a régi czímen küldeni. **Marsalko Benedek** urnak, A. Telek. Igazsága van. Junius végeig rendben vagyunk. **Komora József** urnak, Likér. Előfizetése augusztus végén fog lejárni. **H. K.** urnak, Az, hogy az altiszt, legyen az bár erdészeti, vagy bármely más ágazatbeli, szolgai munkák végzésére kényszeríthető lenne, mesebeszéd, ha azonban ezt valakivel megkísérlenék, az ellen felszólalhat a hatósága főnökénél. Természetes, hogy ennek csak akkor van helye, ha a szolgai teendőknek állandó végzésére szoríttatnék, mert ha itt-ott, szórványosan kell is végezni ilyen munkát, az nem von le semmit az ember értékéből. **Kühn Péter** urnak, Gáncs. **Jakab Ferencz** urnak, Benedek. A hiányzó számokat pótlólag elküldtük. **Puha Vendel** urnak, Ábrahámtelek. Augusztus végeig van előfizetve.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Táblákat

**legeltetést vadászat halá-
szat tilalmazására,
csemetekertek, csemeték,
vágások megjelölésére**

jutányosan, erős és tartós kivitelben,
gyors kiszolgálással

készít

Winkler Gusztáv
Szászsebesen.

➔ Arjegyzék ingyen és bérmentve. ➔

Az erdő

és annak fenntartója hazánkban a
második évezred elején.

Irta:

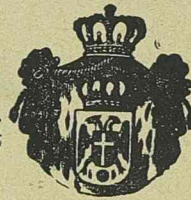
Podhradszky Emil
az Erdészeti Ujság szerkesztője.

Ára füzve, postadíjmentesen **1 kor. 60 fl.**
Kapható az Erdészeti Ujság kiadóhivatalában.

Első rangu egyenruházati intéz

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltósági Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

III. A XVszámu, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, be — a tekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ivet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TARSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltósági Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jut nyos árak.

Felette fontos

minden mezőgazdára, minden állattulajdonosra, minden juh- és sertésenyésztőre s minden kisgazdára! „Miként hizlalom fel gyorsan sertéseimet?” „Miként lesz marhám gyorsan piaczképes?” „Miként gyorsíthatom ökreim hizlalását?” „Mely szerrel érem el teheneimnél és kecskéimnél a jobb tejet és nagyobb tejelést?” „Mivel mozdítom elő növendék marhám gyors felnövését?” „Mit kell használnom, hogy marhám mindig egészséges legyen?”

Ez csak az által érhető el, ha a takarmány vagy ital mellé az itt látható védjeggyel ellátott, törvényesen védett, sokoldalulag kipróbált s a legmagasabb kitüntetésekben részesített

Regensburgi „Étvág” takarmányfűszer

vegyítettik.

A költsége ennek igen csekély és dusan visszatérül. Kapható minden nevesebb kereskedésben, vagy egyenest a cégénél:

Meise Lajos mezőgazdasági készítmények gyára
SZÁSZSEBES.

3-5

Tájékoztatók, füzetek és utasítás ingyen szétküldve. Raktárak minden olyan községben, hol még eddig nincsenek, felállíttatnak, mire nézve szíveskedjék egyenest a fenti céghez fordulni.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.